

Domácí úkol A8B37SAS - 5.3.2020

1 Rozklad signálu

Jsou dány signály (vektory) $\{\zeta_i(t)\}_{i=1}^3$

$$\zeta_1(t) = 1 - t,$$

$$\zeta_2(t) = -\frac{7}{4} + \frac{3}{4}t,$$

$$\zeta_3(t) = \frac{22}{3} - 8t + 2t^2$$

a signál

$$s(t) = -2t^2 + 5$$

na intervalu $I = \langle 1, 3 \rangle$.

1.1 Ortogonalita

Zadání Ukažte, že signály $\{\zeta_i(t)\}_{i=1}^3$ jsou ortogonální na intervalu $I = \langle 1, 3 \rangle$.

Řešení

1. Ortogonalita $\zeta_1(t), \zeta_2(t)$ na I :

$$\begin{aligned}\langle \zeta_1(t), \zeta_2(t) \rangle &= \int_1^3 \zeta_1(t) \zeta_2^*(t) dt = \int_1^3 (1-t) \left(-\frac{7}{4} + \frac{3}{4}t \right) dt = \\ &= \int_1^3 -\frac{7}{4} + \frac{3}{4}t + \frac{7}{4}t - \frac{3}{4}t^2 dt = \int_1^3 -\frac{7}{4} + \frac{10}{4}t - \frac{3}{4}t^2 dt = \\ &= \left[-\frac{7}{4}t + \frac{10}{8}t^2 - \frac{3}{12}t^3 \right]_1^3 = \left(-\frac{21}{4} + \frac{90}{8} - \frac{81}{12} \right) - \left(-\frac{7}{4} + \frac{10}{8} - \frac{3}{12} \right) = \\ &= 0.\end{aligned}$$

\Rightarrow Signály $\zeta_1(t), \zeta_2(t)$ jsou ortogonální na I .

2. Ortogonalita $\zeta_2(t), \zeta_3(t)$ na I :

$$\begin{aligned}\langle \zeta_2(t), \zeta_3(t) \rangle &= \int_1^3 \zeta_2(t) \zeta_3^*(t) dt = \int_1^3 \left(-\frac{7}{4} + \frac{3}{4}t \right) \left(\frac{22}{3} - 8t + 2t^2 \right) dt = \\ &= \int_1^3 -\frac{77}{6} + 14t - \frac{7}{2}t^2 + \frac{11}{2}t - 6t^2 + \frac{3}{2}t^3 = \\ &= \int_1^3 -\frac{77}{6} + \frac{39}{2}t - \frac{19}{2}t^2 + \frac{3}{2}t^3 dt = \left[-\frac{77}{6}t + \frac{39}{4}t^2 - \frac{19}{6}t^3 + \frac{3}{8}t^4 \right]_1^3 \\ &= \left(-\frac{77}{2} + \frac{351}{4} - \frac{513}{6} + \frac{243}{8} \right) - \left(-\frac{77}{6} + \frac{39}{4} - \frac{19}{6} + \frac{3}{8} \right) = 0.\end{aligned}$$

\Rightarrow Signály $\zeta_2(t), \zeta_3(t)$ jsou ortogonální na I .

3. Ortogonalita $\zeta_1(t), \zeta_3(t)$ na I :

$$\begin{aligned}\langle \zeta_1(t), \zeta_3(t) \rangle &= \int_1^3 \zeta_1(t) \zeta_3^*(t) dt = \int_1^3 (1-t) \left(\frac{22}{3} - 8t + 2t^2 \right) dt = \\ &= \int_1^3 \frac{22}{3} - 8t + 2t^2 - \frac{22}{3}t + 8t^2 - 2t^3 dt = \\ &= \int_1^3 \frac{22}{3} - \frac{46}{3}t + 10t^2 - 2t^3 dt = \left[\frac{22}{3}t - \frac{23}{3}t^2 + \frac{10}{3}t^3 - \frac{1}{2}t^4 \right]_1^3 = \\ &= \left(22 - 69 + 90 - \frac{81}{2} \right) - \left(\frac{22}{3} - \frac{23}{3} + \frac{10}{3} - \frac{1}{2} \right) = 0.\end{aligned}$$

\Rightarrow Signály $\zeta_1(t), \zeta_3(t)$ jsou ortogonální na I .

4. Ortogonalita je relace symetrická (stejně jako skalární součin je symetrická operace), tudíž nemusíme testovat ortogonalitu signálů v permutovaném pořadí.

1.2 Rozklad signálu

Zadání Rozložte signál $s(t)$ pomocí signálů $\{\zeta_i(t)\}_{i=1}^3$ na intervalu $I = \langle 1, 3 \rangle$, tj. najděte koeficienty rozkladu.

Řešení Pokud hledáme koeficienty (v tomto případě ortogonálního) rozkladu, hledáme tak, obecně komplexní, čísla $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3$ tak, aby splňovaly rovnost

$$\begin{aligned}s(t) = -2t^2 + 5 &= \sum_{i=1}^3 \alpha_i \zeta_i(t) = \alpha_1 \zeta_1(t) + \alpha_2 \zeta_2(t) + \alpha_3 \zeta_3(t) = \\ &= \alpha_1 (1-t) + \alpha_2 \left(-\frac{7}{4} + \frac{3}{4}t \right) + \alpha_3 \left(\frac{22}{3} - 8t + 2t^2 \right) \\ &= \left(\alpha_1 - \frac{7}{4}\alpha_2 + \frac{22}{3}\alpha_3 \right) + \left(-\alpha_1 + \frac{3}{4}\alpha_2 - 8\alpha_3 \right) t + (2\alpha_3) t^2.\end{aligned}$$

Jelikož polynomy t, t^2, t^3 jsou nad prostorem funkcí lineárně nezávislé, dostáváme následující 3 nezávislé rovnice:

$$\alpha_1 - \frac{7}{4}\alpha_2 + \frac{22}{3}\alpha_3 = 5, \quad (1)$$

$$-\alpha_1 + \frac{3}{4}\alpha_2 - 8\alpha_3 = 0, \quad (2)$$

$$2\alpha_3 = -2. \quad (3)$$

Z rovnice (3) vidíme rovnou hodnotu třetího koeficientu $\alpha_3 = -1$. Zbývají nám tedy již pouze 2 rovnice, které můžeme dosazením hodnoty α_3 a přenásobením dvanácti přepsat do tvaru

$$12\alpha_1 - 21\alpha_2 = 148, \quad (1a)$$

$$-4\alpha_1 + 3\alpha_2 = -32. \quad (2a)$$

Dále provedením kroku (1a) + 3 \times (2a) rovnice sloučíme do jedné

$$-12\alpha_2 = 52.$$

Z této poslední rovnosti vyplývá fakt, že $\alpha_2 = -13/3$. Konečně koeficient α_1 získáme zpětným dosazením např. do rovnice (2a)

$$-4\alpha_1 = -19,$$

odkud vyplývá, že $\alpha_1 = 19/4$. Zjistili jsme tedy takto koeficienty rozkladu¹:

$$\boxed{\text{coord}_{(\zeta_1, \zeta_2, \zeta_3)}(s(t)) = \left(\frac{19}{4}, -\frac{13}{3}, -1\right)}.$$

¹Značení ve finálním výsledku vyjadřuje souřadnice vektoru vůči uspořádané bázi, např. $\text{coord}_{(\mathbf{b}_1, \dots, \mathbf{b}_n)}(\mathbf{v})$ značí souřadnice vektoru \mathbf{v} vůči uspořádané bázi $(\mathbf{b}_1, \dots, \mathbf{b}_n)$.